

Nowiny

tarnowskiej gminy

[http:// www.gmina.tarnow.pl](http://www.gmina.tarnow.pl)

Nr 70

Dwumiesięcznik Gminy Tarnów

listopad-grudzień 2001 r.

Cena 1 zł

W ŚWIĘTĄ NOC

Gdy betlejemską gwiazdą wstaje
i nad najluchszym zaświeci
poddaszem,
wtedy nam ziemia wyda się rajem,
i każdy człowiek - bratem naszym.

A kiedy Jezus rączkę wyciągnie,
by błogostawić i mnie, i tobie -
niech każde serce zapłonie ogniem,
by uczyć Dziecię w kamiennym
żłobie.

Józefa Fryszakowa

Szczęścia, zdrowia,
pomyślności
Mieszkańcom
Gminy Tarnów

życzą
Rada, Zarząd
i Wójt Gminy

Złote Krzyże Zasługi dla Teresy Śledź i Grażyny Wilk
warczył wicewojewoda Ryszard Półtorak

Najlepszy Wójt Małopolski

Rekordowe zainteresowanie towarzyszyło II plebiscytowi im. Wincentego Witosa, na Najlepszego Wójta Małopolski, organizowanemu pod patronatem "Gazety Krakowskiej".

Czytelnicy zgłosili aż 92 wójtów, przysyłając do redakcji 74.429 ważnych głosów. Wśród laureatów plebiscytu nie zabrakło oczywiście naszego Wójta - Krzysztofa Madeja, który zajął bardzo dobre szóste miejsce.

A oto laureaci plebiscytu: Wiesław Rajski z Wierzchosławic (8492 głosów), Janusz Potaczek z Niedźwiedzia (7254), Stanisław Rybak z Koszyc (7088), Stanisław Pachowicz z Tymbarku (6672), Marian Zalewski ze Szczurowej (5464), **Krzysztof Madej z Tarnowa (5088)**, Czesława Rzadkosz z Łukowicy (4471), Marek Koterba z Czorsztyna (2821), Henryk Migacz z Lubonia (2653), Józef Milan Modla z Bukowiny Tatrzańskiej, Sylwester Skoczek z Klaja (2028 głosów). Gratulujemy.

Powyżej prezentujemy zdjęcie z uroczystości wręczenia pamiątkowych kapeluszy oraz certyfikatów.

Wystawa gołębi

Przez dwa dni można było w Zgłobicach oglądać najlepsze gołębie prezentowane przez hodowców z tarnowskiego Oddziału Polskiego Związku Hodowców Gołębi Poczтовых. Pod lupą sędziów znalazło się około 160 gołębi.

- Komisja sędziowska oceniała przede wszystkim szybkość gołębi, ocenianych w czterech kategoriach. Pod lupą znalazł się każdy fragment ptasiego ciała. Oceniano szyję, kształt głowy. Pod uwagę brano kąąt zaokrąglenia grzbietu, umięśnienie podbrzusza, uda, lotki, sterówki.

Ostatecznie jury wybrało 25 gołębi pocztowych. Będą one reprezentować okręg tarnowski na ogólnopolskiej wystawie, która odbędzie się w styczniu w Katowicach.

Podczas wystawy dokonano oceny pracy hodowców za dobiegający koniec roku. Najlepsze wyniki we współzawodnictwie sportowym uzyskali m.in. Jan Cieślowski /Mościce/, Kazimierz Rochmański /Dębica/, Józef Kawa, Ryszard Sowa, Adam Nadolnik /Wojnicz/, Ryszard Smagała /Dębica/, Krzysztof Drwal /Tarnów/, Stanisław Krzyżak /Brzesko/, Ryszard Murezek i Jan Florek /Mościce/.

Championi otrzymali pamiątkowe puchary, medale i dyplomy.

Gminne obchody Święta Niepodległości

Gminne obchody Święta Niepodległości połączone były z poświęceniem odnowionego Cmentarza Wojskowego nr 175 z okresu I wojny światowej w Porębie Radlnej. W samo południe 12 listopada 2001 r. Ksiądz Proboszcz Kazimierz Dudek po wspólnej modlitwie dokonał aktu poświęcenia Cmentarza. W uroczystości wzięli udział: Przewodnicząca Rady Gminy Tarnów mgr Maria Ostrowska, Wójt Gminy Tarnów mgr inż. Krzysztof Madej, Zastępca Wójta inż. Henryk Studziński, członkowie

Zarządu Gminy Tarnów oraz radni. Władze wojewódzkie i powiatowe reprezentowane były przez Jadwigę Mikołajczak z Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, w skład reprezentacji wchodził: Starostwa Powiatowego w Tarnowie, dr Michał Wojtkiewicz, mgr inż. Wacław Prazuch - Starostwie oraz inż. Józef Gądek - Przewodniczący Rady Powiatu Tarnowskiego. Ciekawy program artystyczny przygotowały Szkoły Podstawowe w Łękawce i Porębie Radlnej.

Zabawa integracyjna

Dzień 29.11.2001r. z całą pewnością zapamiętają dzieci ze Stowarzyszenia "Pomocna Dłoń" i wychowankowie przy Firmie "TAREL" oraz uczniowie Publicznego Gimnazjum Nr 1. W tym dniu w Publicznym Gimnazjum Nr 1 w Woli Rzędzińskiej odbyły się "Andrzejski integracyjne" dla dzieci niepełnosprawnych.

Ich organizatorami była młodzież Publicznego Gimnazjum Nr 1 pod kierunkiem p. Haliny Jarowskiej oraz Centrum Kultury Gminy Tarnów.

Impreza ta miała na celu umożliwienie dzieciom spotkania ze sobą oraz pomoc w nawiązaniu nowych przyjaźni. Jednak najważniejsza była zabawa we wspólnym gronie, którą umilała piękna dekoracja.

Prócz muzyki i tańców, dzieci miały możliwość uczestnictwa w przeróżnych konkursach organizowanych przez gimnazjalistów. Sponsorem imprezy byli: Gminna Spółdzielnia "Sch" w Tarnowie, p. Mariola Błach, p. Lucjan Olszówka oraz firma "Tarel" p. Józefa Sztorca.

Katarzyna Nosal

Wigilia samotnych

Tradycyjnie, już po raz szósty, odbędzie się wigilia dla samotnych, starszych i schorowanych mieszkańców gminy Tarnów. Tym razem 50 osób zaproszono do świetlicy Ludowego Klubu Sportowego "Wolania" w Woli Rzędzińskiej. 20 dalszych osób, które nie wstają już z łóżek odwiedzonych zostanie w domach. Podobnie jak uczestnikom wigilii, wręczone im zostaną paczki żywnościowe. Spotkanie wigilijne, połączone z mszą świętą i łamaniem opłatkami zaplanowano na 21 grudnia br. o godz. 13.00. Organizuje je Zarząd Gminy Tarnów przy pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

"NOWINY TARNOWSKIEJ GMINY"
Dwumiesięcznik Samorządu Gminy Tarnów
Redaguje: Zespół

Zdjęcia: Krzysztof Madej, Leszek Jarowski
Wydawca: Centrum Kultury Gminy Tarnów
33-100 Tarnów, ul. Krakowska 19

Bibliotekarze w Urzędzie Gminy

W sali konferencyjnej Urzędu Gminy Tarnów uroczyste spotkanie odbyli bibliotekarze regionu tarnowskiego. Spotkanie zorganizował Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Tarnowie. Miało ono miejsce w Urzędzie Gminy nie przypadkowo. W czasie jego trwania odznaczenia państwowe wręczone zostały dwóm pracownikom gminy Tarnów. Spotkanie prowadziła przewodnicząca ZO SBP Zofia Rogowska. Uczestniczyli w nim, obok bibliotekarzy, wicewojewoda Ryszard Półtorak, dr Józef Zajac - honorowy członek SBP, przewodnicząca Rady Gminy Maria Ostrowska, wójt Krzysztof Madej, zastępca wójta Henryk Studziński oraz członkowie Zarządu Gminy Mieczysław Srebro, Piotr Rybski.

Zofia Rogowska powitała zebranych podkreślając znaczenie tego spotkania dla tarnowskich bibliotekarzy. Poprosiła wicewojewodę Ryszarda Półtoraka o wręczenie Złotych Krzyży Zasługi przyznanych przez Prezydenta RP. Otrzymały je Teresa Śledź - kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Zgłobicach i Grażyna Wilk skarbnik Gminy Tarnów.

Ryszard Półtorak, który przez 10 lat pełnił funkcje

naczelnika, a następnie wójta gminy Tarnów, podziękował odznaczonym za wieloletnią, oddaną pracę na rzecz gminy. "Teresa Śledź - podkreślił - to historia rozwoju bibliotekarstwa tej gminy, niezwykle oddana i pokonująca trudności, których było niemało". O Grażynie Wilk powiedział, że była znakomitą księgową, a obecnie jest skarbnikiem gminy. Pogratulował odznaczonym. Podziękował również Zofii Rogowskiej za ogromny wkład w rozwój bibliotekarstwa na Ziemi Tarnowskiej, a wszystkim bibliotekarzom za solidną pracę. "To dzięki waszej pasji i poświęceniu - powiedział - mieszkańcy mogą korzystać z książki i uczestniczyć w życiu kulturalnym. Życzę zdrowia i dużo siły do tej ważnej i odpowiedzialnej pracy".

Zofia Rogowska dziękując za uznanie i życzenia przypomniała, że to właśnie wicewojewoda R. Półtorak zawsze pomagał bibliotekarzom. Podziękowała za wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu trudnych spraw.

Następnie dr Józef Zajac wręczył medale honorowe przyznane przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Otrzymały je: Ludmiła Gut, Maria Małek, Ewa Drzazga, Maria Pytel, Jagoda Zaucha, Barbara Lis i Halina Wróbel. Odznaką SBP udekorował Alicję Stachurę.

Merytorycznym punktem spotkania był wykład dr Józefa Zajacę pt. "Zmiany modelu działalności bibliotek - pogoń za modą czy konieczność organizacyjna". W interesującej wypowiedzi prelegent przedstawił najpoważniejszy dzisiaj problem stający przed bibliotekami. Spowodowany on został przez komputeryzację, co spowodowało zmianę funkcji

informacyjnej bibliotek. Obok wypożyczania książek i prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej, będą one musiały spełniać rolę ośrodka informacji. Biblioteki - podkreślił - będą musiały przejąć funkcje informacyjne i systematycznie je wzbogacać. Takie są bowiem wymogi społeczeństwa informatycznego, które powoli się tworzy także w Polsce". Biblioteki stają więc przed koniecznością zmiany modelu działania i dostosowania go do potrzeb swoich czytelników. Dał przykład funkcjonowania takich skomputeryzowanych bibliotek na Zachodzie Europy, a zwłaszcza we Francji. Komputery oraz internet są już w wielu polskich bibliotekach, w tym m.in. w Tarnowie i gminie Tarnów.

Zofia Rogowska dziękując za wykład, podkreśliła, iż Zarząd Gminy Tarnów zakupił dla gminnej biblioteki komputer. Przekazała wójtowi gminy Krzysztofowi Madejowi list dziękczynny oraz książkę. Podobne podziękowanie otrzymał Andrzej Ciasnocha, właściciel firmy budowlanej ze Zgłobic, który bezpłatnie wykonał remont w lokalu Gminnej Biblioteki Publicznej.

Spotkanie zakończyła część towarzyska, w czasie której rozmawiano o problemach bibliotek. Przewodnicząca ZO SBP przekazała kilka informacji dotyczących działalności Stowarzyszenia. Podkreśliła m.in., że MBP w Bochni podczas uroczystości związanej z uczczeniem 100-lecia urodzin Marii Bielawskiej uhonorowana została, jako pierwsza w okręgu tarnowskim, Medalem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Uhonorowano w ten sposób wieloletnią pionierską pracę tej biblioteki.

Ryszard Lis

Nagroda dla Włodzimierza Siedlika

Dyrektor Chóru Polskiego Radia w Krakowie Włodzimierz Siedlik - mieszkaniec gminy Tarnów, były przewodniczący Rady Gminy został laureatem drugiej edycji konkursu o "Nagrodę im. Jerzego Kurczewskiego".

- Nagrodę im. Jerzego Kurczewskiego kapituła nagrody postanowiła przyznać Włodzimierzowi Siedlikowi - dyrektorowi Chóru Polskiego Radia w Krakowie - za wybitne osiągnięcia w dziedzinie chóralistyki - poinformowała Alina Kurczewska, organizatorka konkursu, który rozstrzygnięto w Poznaniu.

Patronat Honorowy nad nagrodą objął profesor Krzysztof Penderecki, a jej fundatorem jest Marszałek Województwa Wielkopolskiego Stefan Mikołajczak. Nagroda (5 tysięcy złotych)

wręczona zostanie podczas specjalnego koncertu w grudniu 2001 roku.

Kapituła przewodniczy kompozytor Krzysztof Meyer, profesor Wyższej Szkoły Muzycznej w Kolonii i członek Poznańskiego Oddziału Związku Kompozytorów Polskich.

W gronie jurorów znajdowali się wybitni dyrygenci: Agnieszka Duczmal - dyrektor Orkiestry Kameralnej "Amadeus", profesor Stanisław Gałoński - dyrektor "Capelli Cracoviensis", Edmund Kajdasz - prowadzący niegdyś zespół "Cantores Minores Vratislaviensis", profesor Jan Szyrocki - szef Chóru Politechniki Szczecińskiej oraz Alina Kurczewska - córka założyciela i wieloletniego dyrektora Poznańskiego Chóru Chłopięcego oraz Poznańskiej Szkoły Chóralnej.

Nagroda przyznawana od 1999 roku jest jedyną w Polsce honorującą twórców związanych z chóralistyką. Jej pierwszym laureatem został Jan Łukaszewski, dyrektor Polskiego Chóru Kameralnego "Schola Cantorum Gedanensis".

Nagroda jest przeznaczona dla osób udzielających się w dziedzinach, w których był aktywny Jerzy Kurczewski, czyli dyrygentura - kompozycja, ze szczególnym uwzględnieniem chóru lub szeroko pojęta wokalistyka.

Jerzy Kurczewski, na cześć którego zorganizowano konkurs, założył w 1945 roku jeden z najsłynniejszych polskich chórów - Poznański Chór Chłopięcy "Polskie Słowiki". W ciągu 56 lat w chórze śpiewało ponad tysiąc chłopców. Zespół ma na swym koncie ponad 2100 koncertów a cappella i kilkadziesiąt z orkiestrami w Polsce i 34 krajach na czterech kontynentach.

Chór "Cantus" założony i prowadzony przez W. Siedlika w Rzymie.

"TRZY KOŁA" się toczą

Nauczyciele gminy Tarnów zakończyli cykl spotkań z trenerami programu "TRZY KOŁA". Jest to program promowany przez FUNDACJĘ WYCHOWAWCÓW I MŁODZIEŻY "PROM". Jest to ważne dla nauczycieli, gdyż mogą liczyć na pomoc fundacji w postaci podręczników i przewodników, organizację szkoleń doskonalących. Fundacja umożliwia publikację oryginalnych scenariuszy zajęć w swych wydawnictwach.

Hasło programu: "TRZY KOŁA" autorka objaśnia tak:

- Koło Zielone: Klimat i więzi - Dbanie o klimat emocjonalny i więzi międzyludzkie.

- Koło Pomarańczowe: Sprawy i problemy. Co nurtuje uczniów.

- Koło Czerwone: Zdrowie i zagrożenia. Problematyka zdrowia i zagrożeń.

Realizacja programu ma ułatwić nauczycielom rozwijanie pozytywnych więzi między uczniami, z uczniami i ich rodzinami. Więzy pomogą ukształtować dobre postawy uczniów, ułatwią zapobieganie patologiom. Pierwsze koło świetnie sprawdza się w prowadzeniu zajęć integrujących grupę, lepszym poznaniu, spisaniu kontraktu. Propozycje licznych zabaw ruchowych ożywiają zajęcia. W książkach są pomoce: plansze, gry, konkursy do wielokrotnego wykorzystania.

Dla nauczyciela rozpoczynającego pracę wychowawcy jest to program interesujący, atrakcyjny, łatwy do wykorzystania, przejrzyste ułożony. Bardziej doświadczony nauczyciel może z niego wybrać to, czego nie znalazł w innych programach lub to, co wyda mu się przydatne w danej klasie.

Nowy program wychowawczy został przedstawiony nauczycielom dzięki staraniom pani Haliny Pinas.

I. Ostrowska, A. Woźniak, A. Barwa

Dzień Edukacji Narodowej w Tarnowcu

13 października 2001 r. w Zespole Szkół Publicznych w Tarnowcu odbyła się uroczysta akademie z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Uroczystość przygotowaną przez uczniów I klas gimnazjalnych, oglądali nauczyciele, zaproszeni goście, a także grono pedagogiczne z Węgier, z którym szkoła od niedawna utrzymuje kontakty.

Tradycyjnie akademie rozpoczęła się odśpiewaniem hymnu szkoły, po którym uczniowie złożyli swoim nauczycielom serdeczne życzenia i wręczyli symboliczne róże. Również dla zaproszonych gości zostały przygotowane koszyki kwiatów z kartkami zawierającymi życzenia w języku polskim i węgierskim. Po części oficjalnej, z której dużym uznaniem cieszyły się występy chóru szkolnego, nadeszła chwila na prezentację pierwszaków. Każda klasa przedstawiła się indywidualnie w kolejności alfabetycznej. Pojawili się śmieszne wierszyki dotyczące nauczycieli i pracowników szkoły. Nie ominęło to również Dyrekcji, która z wielką wyrozumiałością odśpiewała poematów na swoją cześć i obdarzyła je gromkimi brawami. Nie zabrakło też piosenek, samodzielnie skomponowanych przez uczniów.

Całą uroczystość zakończył występ zespołu tanecznego, który również wzbudził wiele uśmiechu na twarzach zebranych gości.

Akademii przygotowali nauczyciele: Małgorzata Tańska, Aneta Cygan, Mieczysława Seruś, Małgorzata Pamuła, Kazimierz Działak, Stanisław Seruś.

Małgorzata Tańska

Świetlica Terapeutyczna w Zbylitowskiej Górze

Na początku roku szkolnego 1999/2000 w budynku Szkoły Podstawowej im. KEN w Zbylitowskiej Górze rozpoczęła funkcjonowanie Świetlica Terapeutyczna. Istota działania tej świetlicy opiera się na zapobieganiu uzależnieniom u dzieci z rodzin patologicznych. Obsadę kadrową stanowią pedagodzy, którzy mają wymagane kwalifikacje do prowadzenia tego typu zajęć. Pracę nauczycieli wspiera psycholog, którego obecność jest niezbędna w rozwiązywaniu szeregu nurtujących problemów. Uczestnicy Świetlicy Terapeutycznej mogą korzystać ze wszystkich pomieszczeń szkolnych oraz wyposażenia szkoły. Działa ona w godzinach popołudniowych, dwa razy w tygodniu. Świetlica, systematycznie wyposażana jest w szereg pomocy i sprzętów, finansowanych przez GOPS w Tarnowie. Wszystkie pomoce są sukcesywnie wykorzystywane w trakcie zajęć oraz wzbogacają ofertę proponowanych zabaw i pomocy naukowych dla dzieci uczęszczających na te zajęcia /komputer, telewizor, materace, stoły do tenisa, jak również szereg innych drobnych sprzętów i pomocy/.

Nadrzędnym celem działalności świetlicy jest zapewnienie opieki wychowawczej oraz udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stworzenie warunków do spokojnej nauki z fachową pomocą, jak również spędzanie wolnego czasu w miłej, życzliwej atmosferze. Ważnym elementem jest również łagodzenie i eliminowanie zaburzeń zachowania, uświadamianie jej uczestnikom, że są ważni i akceptowani przez innych. Opieką objęte są dzieci w wieku szkolnym, pochodzące z rodzin niewygodnych wychowawczo i z problemami alkoholowymi. Dzięki usilnym staraniom opiekunów świetlicy terapeutycznej, dzieci uczęszczające na zajęcia mogą liczyć na akceptację, zrozumienie, troskę, a nawet pomoc rzeczową. Tutaj właśnie w trosce o uśmiech dziecka, stwarza się atmosferę domu rodzinnego, której dzieci niejednokrotnie nie mogą zaznać w obcowaniu ze swoimi rodzicami. Uczestnicy świetlicy mogli korzystać raz w tygodniu z basenu przez okres pięciu miesięcy. Byli w kinie na filmach pt. "Dinozaury", "W pustyni i w puszczy".

Wychowawcy zorganizowali dla dzieci: Zabawę Andrzejkową (połączoną z laniem wosku, wróżbami, dyskoteką), Wigilię Bożonarodzeniową (z poczęstunkiem), Licheński Oplatek połączony z Dniem Babci (wiersze, laurki, program artystyczny, śpiewanie kolęd, łamanie się oplatkiem z zaproszonymi gośćmi oraz szereg konkursów z nagrodami). Bogaty program i różnorodność imprez była możliwa dzięki inwencji twórczej prowadzących świetlicę i ogromnemu zaangażowaniu. Niektóre imprezy przygotowali ze środków osobistych i dzięki zaangażowaniu członków swojej rodziny. Uczestnicy świetlicy brali udział w Ogólnopolskich Konkursach dla Domów Dziecka i Świetlic Terapeutycznych pt. "Wymarzone, wymalowane wakacje - LATO", "Uśmiech

mojej babci", "Wymarzone, wymalowane wakacje zimowe w górach - ZIMA 2000", "Moja rodzina", "Wymarzone, wymalowane wakacje w górach - ZIMA 2001". Możemy się tu poszczycić licznymi nagrodami i wyróżnieniami, jakie otrzymywały dzieci uczęszczające na te zajęcia.

W bieżącym roku szkolnym dzieci ze świetlicy mogły uczestniczyć w dwóch wycieczkach. Pierwsza w nich to

wycieczka do Kopalni Soli w "Wieliczce" - niepowtarzalna lekcja historii, geografii i przyrody. Uczniowie mieli okazję zwiedzić fragment kopalni od poziomu I do III, nazywaną Trasą Turystyczną, która ma długość 2 km i składa się z 20 komór. Trasa Turystyczna udostępniała podziemne jeziora oraz oryginalne komory poeksploatacyjne. Unikalne kaplice z niepowtarzalnymi rzeźbami i płaskorzeźbami solnymi, w tym najpiękniejszą na świecie Kaplicą Św. Kingi usytuowaną 101 m pod ziemią. Uwagę zwiedzających zwróciły kolekcje górnicze: różne konstrukcje, urządzenia i narzędzia. W muzeum Żup Krakowskich oglądali piękne kryształy solne oraz okazałe stalaktyty i stalagminy z soli.

Dużą radością uczniów uczęszczających na zajęcia świetlicy terapeutycznej była jesienna wyprawa w góry - Krynica, Muszyna. A oto, co o wycieczce do Krynicy powiedziała nam mgr Alicja Sumara - kierownik świetlicy terapeutycznej. "Jadąc autobusem podziwialiśmy piękno górskiego jesiennego krajobrazu. Wielką atrakcją było Jezioro Czchowskie i Roznowskie. Po drodze z Nowego do Starego Sącza widzieliśmy ołtarz, który przypominał nam wizytę wielkiego Polaka Papieża - Jana Pawła II. Wreszcie dotarliśmy do Krynicy. Wszystkie dzieci z niecierpliwością oczekiwały wyjazdu kolejką gondolową na Jaworzynę Krynicką, skąd w promieniach słońca podziwialiśmy panoramę Tatr. Po powrocie zwiedzaliśmy Dom Zdrojowy, gdzie popijaliśmy zdrową krynicką wodę oraz spacerowaliśmy deptakiem. Oprócz niezapomnianych wrażeń pozostały nam stamtąd ciekawe zdjęcia pod pomnikiem A.Mickiewicza, Marysieńki, muszlą koncertową Jana Kiepury i ruinami starego zamczyska" w Muszynie - Złockie.

Cieszy fakt, że wiele dzieci pochodzących z rodzin zaniedbywanych ma możliwość rozwijania swoich zainteresowań, zdobywania nowych pozytywnych wrażeń i doświadczeń, które z całą pewnością będą procentowały w ich późniejszym życiu. Zajęcia tego typu pozwalają uczniom oderwać się od życia codziennego, pełnego trosk, strachu i niepewności, gdyż doskonale wiedzą, że mogą liczyć na pomoc opiekuna który niejednokrotnie wysłucha ich problemów.

Rafał Wnęk

Zdjęcia z zabawy integracyjnej w Woli Rzędzińskiej

Herb, flaga i pieczęć gminy Tarnów

W skład obecnej gminy Tarnów wchodzi czternaście wsi podmiejskich. Specyfiką gminy Tarnów to, iż żadna z 4 wsi wchodzących w jej skład nie odgrywała i nie odgrywa na tyle dominującej roli by tylko jej tradycja historyczna stała się podstawą do stworzenia herbu. Rolę ośrodka centralnego dla gminy pełniło i pełni miasto Tarnów.

Gmina Tarnów, podobnie jak większość gmin w Polsce, nie posiada własnej tradycji heraldycznej, w związku z tym herb gminy musiał być stworzony wspólnie. W poszukiwaniach motywu, który mógłby zostać wykorzystany w przyszłym herbie gminy zwróciliśmy uwagę na rozmaite objawy tradycji związane z miejscowościami wchodzącymi w jej skład: stosunki własnościowe w poszczególnych wsiach, etymologię nazw miejscowości, historię organizacji parafialnej oraz wezwania tutejszych kościołów, a także dziewiętnastowieczną tradycję sfragistyczną tych wsi. Ważną rolę odegrał też silny związek jaki łączył i łączy gminę z miastem Tarnowem.

Prace nad herbem gminy poprzedziły archiwalne poszukiwania pieczęci wsi wchodzących obecnie w skład gminy. W wyniku tych prac udało się odnaleźć pieczęcie siedmiu miejscowości gminy. Z literatury znane są pieczęcie dwóch kolejnych miejscowości, w sumie więc znamy pieczęcie dziewięciu spośród czternastu wsi wchodzących obecnie w skład gminy Tarnów.

Biała - w polu pieczęci trzy drzewka, środkowe wyższe, z sześcioma gałązkami i listkami wyrastającymi z pnia i jednym listkiem na szczycie, po bokach dwa niższe, bliźniacze drzewa, o kulistych koronach. Napis umieszczony w górnej partii pieczęci: GMINA BIAŁA. Pieczęć występuje na dokumentach z 1910 roku.

Jodłówka Walki - w polu pieczęci trzech mężczyzn siedzących w łodzi, dwóch trzyma długie kije, którymi odpycha łódź. Napis w otoku: GMINA JODŁÓWKA WALKI. Pieczęć jest reprodukowana w książce ks. T. Wolaka "Dzieje wsi i parafii Jodłówka - Walki". Autor wspomina też o pieczęci wsi Jodłówka "z wizerunkiem drwała rąbiącego drewno".

Koszyce Wielkie - znane są dwie pieczęcie wiejskie: 1. w polu pieczęci kosz (wiklinowy?) wypełniony kwiatami. napis w otoku: GMINA KOSZYCE WIELKIE. Pieczęć występuje na dokumentach z lat 1909 - 1910. 2. w polu pieczęci kosz wypełniony kwiatami. Napis w otoku: GMINA KOSZYCE WIELKIE. Pieczęć występuje przy dokumencie z 1932 r.

Lękawka - wyobrażenie w polu pieczęci nieczytelne. Napis w otoku: PIECZĘĆ [...] LĘKAWKA. Pieczęć występuje przy dokumencie z 1911 r.

Radlna - gałązka kwiatu o trzech łodygach, z listkami, środkowy kwiat większy i rozwinięty, dwa boczne mniejsze. Napis w otoku: GMINA RADLNA. Pieczęć występuje na dokumentach z 1909 r.

Tarnowiec - w polu pieczęci krzak (drzewko) o rozłożystej koronie. Napis w otoku: GMINA TARNOWIEC. Pieczęć występuje na dokumentach z lat 1909 - 1910.

Wola Rzędzińska - w polu pieczęci postać stojącego mężczyzny, z prostą łaską (kijem) w prawej ręce, z lewą wspartą na boku. Napis w otoku: WOLA RZĘDZIŃSKA. Pieczęć występuje na dokumentach z lat 1907 - 1911.

Zbylitowska Góra - w polu pieczęci kosz, z którego wystaje ryba. Napis w otoku: GMINA ZBYLITOWSKA GÓRA. Pieczęć występuje przy dokumencie z 1910 r.

Również **Poręba Radlna** miała swoje pieczęcie, nie są one jednak nam znane z autopsji lecz z pracy Tadeusza Pencaka "Poręba Radlna. Dzieje do 1988 r.". Autor opisuje tam dwie pieczęcie: pierwsza z nich, umieszczona przy dokumencie z 1798 r., przedstawia rękę trzymającą topór, napis towarzyszący wyobrażeniu brzmi: Poremba, druga pieczęć, znajdująca się w posiadaniu córki byłego wójta Poręby, przedstawia drzewo z liściastą koroną, a po jego prawej stronie (heraldycznej) rękę trzymającą topór. Niestety nie zamieszczono w omawianej pracy oryginalnych reprodukcji tych pieczęci. T. Pencak wspomina jeszcze o trzecim "herbie" Poręby Radlny, powołując się na "informator turystyczny byłego powiatu tarnowskiego" z 1967 r., w którym jest mowa o "herbie" przedstawiającym "pień drzewa z wbitym weń siekierą".

Niestety odnalezione pieczęcie wiejskie nie nadają się do stworzenia herbu gminy Tarnów, gdyż noszą one wyobrażenia partykularne, ściśle związane z konkretną miejscowością, jej nazwą, zajęciami ludności, natomiast herb gminy powinien nosić godło, które będzie łączyło wszystkie miejscowości gminy. Wspólnym elementem łączącym miasto Tarnów i wsie leżące wokół jest związek z dwiema

wybitnymi rodzinami możnowładczymi, Tarnowskimi i Sanguszkami.. Ponieważ Leliwa, herb Tarnowskich, jest jednocześnie herbem miasta i występuje w herbie powiatu tarnowskiego, sięgnęliśmy do herbu Sanguszków, który nie był dotychczas wykorzystany w heraldyce samorządowej tych terenów. Zasluga tej rodziny dla Tarnowa oraz okolicznych wsi tworzących gminę Tarnów są tak wielkie, że powinny zostać uwiecznione w herbie gminy.

W Tarnowie Sanguszkowie pojawili się dość późno, bo dopiero w I poł. XVIII w., wchodząc w posiadanie leżących tu dóbr drogą małżeństwa. Dobra te tworzyły duży kompleks zwany hrabstwem tarnowskim. Po śmierci hetmana Jana Tarnowskiego (1561) hrabstwo tarnowskie zostało podzielone na dwie części pomiędzy jego sukcesorów i z biegiem czasu działy te przechodziły z rąk do rąk. Wraz z małżeństwem Marianny Lubomirskiej z Pawłem Karolem Sanguszką (1710) jedna część hrabstwa tarnowskiego znalazła się w rękach rodziny Sanguszków. W 1742 r. Paweł Karol Sanguszko pomyślnie zakończył proces z Zamojskimi i ponownie scalił obydwie części hrabstwa. Od tego czasu dobra te należały niemal dwieście lat do rodziny Sanguszków. Te lata to czas inwestowania Sanguszków w te tereny, a jednocześnie czas świetności rodziny, która w XVIII i XIX wieku należała do najwybitniejszych w Polsce.

Dobra Sanguszków leżały na terenie niemal wszystkich miejscowości gminy (Biała, Jodłówka i Walki, Koszyce Wielkie, Lękawka, Nowodworze, Poręba Radlna, Tarnowiec, Wola Rzędzińska, Zgłobice). W Porębie Radlny został wzniesiony w latach 1903 - 1905 kościół parafialny z fundacji Eustachego i Konstancji Sanguszków, w Radlny z kolei zachowały się pozostałości zespołu folwarcznego. Na terenie wsi obecnej gminy Tarnów były zlokalizowane zakłady przemysłowe należące do Sanguszków: cegielnia i fabryka dachówek "Konstancja", tartak "Roman" (na granicy Tarnowca), zakład przemysłowy "Rudy" (fabryka cegieł, tartak parowy, stolarnia) - częściowo na terenie wsi Koszyce Wielkie. Wkład gospodarczy i kulturalny Sanguszków w rozwój tych terenów jest niezaprzeczalny i powinno to znaleźć swoje odzwierciedlenie w herbie gminy.

Herbem Sanguszków była Pogoń litewska przedstawiająca w polu czerwonym jeźdźca na białym koniu, w zbroi i hełmie, z uniesionym mieczem lub szabłą w prawej ręce, lewą trzymającą wodze, z tarczą z podwójnym krzyżem w polu błękitnym na lewym ramieniu. Takiego samego herbu jak Sanguszkowie, używa obecnie Republika Litewska. Gdyby gmina Tarnów przyjęła bez zmian herb Sanguszków używałaby praktycznie państwowego herbu Litwy. Oczywiście nie można do tego dopuścić.

Przedmiotem heraldycznym nawiązującym do herbu miasta jest złoty półksiężyc, zaczerpnięty z herbu Tarnowa, na którym umieszczono wspiętego konia z dosiadającym go jeźdźcem. Jest to dodatkowy element podkreślający związek gminy i miasta. Uważamy bowiem, że w przypadku gmin podmiejskich, które w swojej nazwie noszą nazwę miasta, powinien znaleźć się jakiś przedmiot heraldyczny nawiązujący do herbu miasta.

Trzecia zmiana dotyczy usunięcia tarczy z podwójnym krzyżem. W tym wypadku przyświecała nam również myśl odróżnienia herbu gminy Tarnów od herbu Litwy. Heraldyka samorządowa powinna być budowana hierarchicznie. Na górze tej piramidy powinny znajdować się herby państwowe, niżej herby wojewódzkie, powiatowe i w końcu gminne.

Rycerz w herbie gminy Tarnów został przedstawiony w zbroi husarskiej charakterystycznej dla XVII i XVIII wieku, z uproszczeniami wynikającymi z wymogów plastycznych i heraldycznych. Zrezygnowaliśmy ze średniowiecznej stylizacji rycerza, gdyż chodziło o to, by nawiązywała ona do czasu, w którym Sanguszkowie pojawili się w Tarnowie. Barwy herbu zostały sprowadzone do trzech kolorów: błękitu, srebra (bieli) i złota (żółci).

Herb gminy

Herb to zbudowany według ściśle określonych zasad znak osoby, rodziny lub rodu, wspólnoty zawodowej (np. cechu), kościelnej (zakony, opactwa, kapituły) lub terytorialnej (województwa, powiatu, miasta, gminy) lub państwa. Herb pełnił w przeszłości i pełni obecnie rolę znaku identyfikującego posiadacza.

Dokończenie na str. 7

Herb, flaga i pieczęć gminy Tarnów

Ponieważ herby wykształciły się w średniowieczu i pełniły pierwotnie rolę znaków bojowo-rozpoznawczych, dlatego sztuka heraldyczna wymaga, aby godło herbowe było umieszczane na tarczy. W heraldyce stosuje się ograniczoną liczbę kolorów, cztery tzw. barwy: czerwoną, błękitną, zieloną i czarną oraz dwa metale: złoto i srebro, które można zastępować kolorem żółtym i białym. Przestrzegana powinna być tzw. zasada alternacji mówiąca, że nie powinno się kłaść barwy na barwę i metalu na metal. Wskazane jest, aby ilość przedmiotów i barw tworzących godło herbowe była ograniczona do koniecznego minimum. Obowiązuje zasada, że czym herb jest prostszy tym lepszy. W herbie gminy Tarnów zasada powyższa została z pełni zrealizowana, gdyż godło herbowe zbudowane jest z dwóch przedmiotów heraldycznych (jeździec i półksiężyc) oraz z trzech barw.

Herb przyjęty przez Radę Gminy powinien stać się zasadniczym znakiem wspólnoty samorządowej, powinien być otoczony szacunkiem i nie może być zmieniany. Po zaopiniowaniu przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji powinien być wraz z flagą wprowadzony do statutu gminy. Powinny tam znaleźć się barwne wzory herbu, flagi i pieczęci oraz poprawny opis herbu (tzw. blazonowanie). Opis herbu gminy Tarnów brzmi następująco:

W polu błękitnym jeździec w srebrnej zbroi i hełmie, z uniesioną srebrną szablą ze złotym kabląkiem w prawej ręce, lewą trzymający wodze, dosiadający srebrnego wspiętego konia ze złotym rżędem, na złotym półksiężycu.

Flaga gminy

Flaga jest jednym z trzech używanych obecnie weksyliów. Oprócz niej używane bywają też chorągiew oraz sztandar. Najstarszym weksylium była chorągiew, pełniąca pierwotnie funkcję znaku wojskowego, jednak z biegiem czasu jej używanie rozszerzyło się na sfery nie związane z wojskiem: np. chorągwie ziemskie, miejskie i kościelne.

Chorągiew jest to płat materiału przytwierdzony do drzewca, na którym umieszczano godło herbowe, haftowane, malowane lub aplikowane. Płat najczęściej miał barwę pola tarczy i na niej bezpośrednio (bez tarczy) umieszczano godło herbowe. Możliwe też było inne rozwiązanie, że herb umieszczano na płacie chorągwi na tarczy, wówczas barwa płata była obojętna. Obecnie proponuje się używanie chorągwi przede wszystkim na szczeblu województwa oraz w miastach. Flaga to płat barwionego materiału w postaci poziomych, pionowych, ukośnych itp. pasów, często bez godła herbowego, która może być mocowana do drzewca lub zawieszana na linie na maszcie. Tego typu flaga może być wytwarzana w nieograniczonej ilości egzemplarzy i przeznaczona jest do powszechnego użytku na danym terenie.

Do użytku władz gminnych proponujemy zazwyczaj tzw. flagę urzędową. Jest to typ flagi połączeniem tradycyjnej chorągwi (czyli weksylium z godłem herbowym) z klasyczną flagą, zbudowaną z barwnych pasów. Dla projektowanych przez nas flag gminnych proponujemy wspólne rozwiązanie, chodzi nam bowiem o to, aby przy zróżnicowaniu herbów poszczególnych gmin poprzez pewne ujednolicenie budowy flagi podkreślić jej przynależność do tego właśnie szczebla samorządowego.

Opis flagi gminy Tarnów brzmi:

Wariant 1

Flaga gminy Tarnów ma postać płata składającego się z trzech pionowych pasów: niebieskiego, złotego i niebieskiego, o zróżnicowanej szerokości wyrażającej się stosunkiem 1/4:2/4:1/4. Na środkowym szerszym pasie umieszczony jest herb gminy. Stosunek szerokości do długości płata flagi wynosi 5:8. Barwa powyższej flagi nawiązuje do barwy herbu gminy, a jednocześnie do barw herbu miasta Tarnowa. Sugerujemy więc, aby Rada Gminy wybrała właśnie ten wariant flagi, bowiem zachowując barwy herbu podkreśla ona równocześnie związki gminy z Tarnowem.

Wariant 2

Flaga gminy Tarnów ma postać płata składającego się z trzech pionowych pasów: błękitnego, białego i błękitnego, o zróżnicowanej szerokości wyrażającej się stosunkiem 1/4:2/4:1/4. Na środkowym szerszym pasie umieszczony jest herb gminy. Stosunek szerokości do długości płata flagi wynosi 5:8. Innym weksylium, do którego gmina ma prawo, jest sztandar. Bywa on sporządzony z dwóch połączonych

ze sobą bławatów (płatów materiału), różniących się barwami i przedstawieniami, przymocowanych na stałe do drzewca. Obowiązkowym elementem składowym sztandaru jest herb gminy. Sztandar w przeciwieństwie do pozostałych weksyliów wykonywany jest zawsze tylko w jednym egzemplarzu. Jest więc weksylium szczególnie zaszczytnym. Zwracamy uwagę, że w przyszłości również gmina Tarnów może sobie sprawić sztandar.

Pieczęć gminy

Ustawa z dnia 29 grudnia 1998 r. "o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa" zezwala samorządom na używanie obok pieczęci z herbem państwowym również pieczęci z herbem gminy, powiatu lub województwa. Zastrzega się jedynie, że "odcisk pieczęci z herbem" [samorządowym] nie może być umieszczony na dokumentach urzędowych z zakresu administracji rządowej". Ustawa powyższa zezwala więc na dołączenie do symboli gminy obok herbu i flagi, również pieczęci.

Zaprojektowana przez nas pieczęć prezentuje dwa warianty: 1. godło bezpośrednio w polu pieczęci, bez tarczy herbowej, z wewnętrznym otokiem obiegającym wokół, 2. godło umieszczone w polu pieczęci na tarczy herbowej. Napis umieszczony na pieczęci brzmi: GMINA TARNÓW. Aby herb umieszczony na pieczęci był lepiej widoczny, proponujemy wariant 1.

Symbolika samorządowa w życiu gminy

Herb, flaga i pieczęć to najważniejsze, a zarazem najbardziej zaszczytne symbole terytorialnej wspólnoty. Tradycja posługiwania się przez jednostki terytorialne herbem, weksyliami oraz pieczęciami sięga w Polsce czasów średniowiecza. W dawnej Polsce prawo do posiadania herbu i chorągwi posiadały jedynie województwa i ziemie. To one m.in. powinny współcześnie służyć jako wzorce tym jednostkom samorządu terytorialnego, które wcześniej takich znaków nie posiadały, a uzyskały do nich prawo dopiero na mocy ustaw samorządowych z lat 1990 i 1998.

Podkreślić należy, że wsie wchodzące w skład obecnej gminy posiadały tradycję sfragistyczną sięgającą XIX stulecia, a miejscowości będące siedzibą parafii jeszcze dłuższą tradycję świętych patronów kościołów. Jednak w procesie tworzenia herbu gminy Tarnów sięgnięto do tradycji związanej z wybitnym rodem senatorskim zamieszkującym na terenie obecnej gminy, zasłużonym zarówno dla tych ziem, jak i dla całej Polski. Poczucie związków współczesnych mieszkańców gminy z rodziną Sanguszków trwa do dziś.

Herb był i jest żywym dziedzictwem historii, nawet jeśli powstał współcześnie, jak herb gminy Tarnów, nawiązuje on bowiem do miejscowej tradycji historycznej. Wraz z przyjęciem przez Radę Gminy staje się on, wraz z pozostałymi symbolami samorządowymi, znakiem jej tożsamości, a zarazem częścią współczesnej polskiej heraldyki samorządowej. Oprócz funkcji wynikających z tych historycznych uwarunkowań, będzie on pełnił również funkcje czysto praktyczne. Herb, flaga i pieczęć to ważne instrumenty promocji gminy, jej terytorium, społeczności lokalnej oraz różnych podmiotów działających na jej terenie. We wszystkich działaniach władz gminny winny być one otaczane szczególnym szacunkiem i wykorzystywane do odpowiednio godnej jej reprezentacji.

Herb gminy będzie występował przede wszystkim na fladze i na pieczęci, może też być umieszczony na sztandarze, na odznakach i atrybutach władz gminnych (wójta, przewodniczącego rady gminy oraz radnych), ewentualnie także na znaczkach czy identyfikatorach pracowników urzędu gminy, na kopertach i papierze firmowym Urzędu Gminy, na wizytówkach przedstawicieli władz, na drukach okolicznościowych wydawanych przez gminę lub za jej zgodą, ewentualnie na winiecie lokalnej gazety, na znakach granicznych tzw. witaaczach. Herb gminy może być wyjątkowo używany także przez inne instytucje lub osoby, ale zawsze za wiedzą i zgodą władz gminnych. Herbu nie należy nadużywać. Trzeba go otoczyć należnym szacunkiem i nadać mu rangę naczelnego symbolu gminy.

dr Wojciech Drelicharz, dr Zenon Piech - Instytut Historii UJ
mgr Beata Widlak - Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie

Podatki i opłaty na 2002 rok

W czasie obrad sesji Rady Gminy w dniu 3 grudnia br., które odbyły się w Remizie OSP w Woli Rzędzińskiej, radni podjęli szereg uchwał ważnych zarówno dla mieszkańców, jak i dla przyszłorocznych dochodów budżetu gminy. Uchwały te dotycząc podatków i opłat, jakie mieszkańcy będą płacić w przyszłym roku.

Podatki i opłaty, które obowiązywały będą w przyszłym roku w gminie Tarnów, zmieniają się nieznacznie, w porównaniu z dotychczasowymi. Większość stawek pozostawiono na takim samym poziomie, część wzrosła o stopień inflacji, ale są też takie opłaty, które zostały zmniejszone.

Radni o dwa grosze podnieśli stawki podatku za budynki mieszkalne. Teraz mieszkańcy gminy będą musieli płacić 30 groszy za metr kwadratowy. Za garaże przyjdzie zapłacić po trzy złote za metr, a za budynki wykorzystywane do działalności gospodarczej - po 13 złotych. Listę zmian uzupełniają podatki za grunty wykorzystywane na działalność gospodarczą, w przypadku których podatek wzrośnie do 48 groszy za metr kwadratowy.

Nie zmieniono natomiast m.in. stawek obowiązujących w przypadku użytków rolnych związanych z nieruchomościami, opłat administracyjnych oraz podatku rolnego. W przyszłym roku nie trzeba będzie także płacić podatku za psy.

W znacznym stopniu zmieniają się stawki podatku za środki transportu, co wynika jednak przede wszystkim z wejścia w życie nowych przepisów. Władze gminy w tym przypadku, nie mając doświadczenia, działały w dużej mierze "na ślepo". Przyjęto zasadę, że opłaty będą mniejsze od obowiązujących w mieście Tarnowie. W efekcie, w przypadku niektórych kategorii pojazdów, w przyszłym roku ich właściciele zapłacą mniej niż dotychczas.

Szczegółowy wykaz ważniejszych podatków i opłat podajemy poniżej.

Poza tym radni uchwalili zmiany w projekcie zagospodarowania Koszyc Wielkich uwzględniając zarzuty wniesione przez Eugeniusza i Helenę Boryczko, wyrazili pozytywną opinię dotyczącą taryfy przewozowej Zarządu Komunikacji Miejskiej w Tarnowie, podjęli także uchwały dotyczące: zbycia budynku mieszkalnego w Woli Rzędzińskiej, wyrażenie zgody na zaciągnięcie przez Zarząd Gminy zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżety w wysokości 47.000 zł na wyasfaltowanie drogi w Zawadzie oraz 15.000 zł na modernizację kotłowni SP Jodłówka Walki, nadania SP w Zgłobicach sztandaru i godła, wystąpienie ze Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski, a przystąpienie do Związku Gmin Wiejskich RP. Radni dokonali również zmian w tegorocznym budżecie zmniejszając plan dochodów i wydatków gminy o 164.784 zł, w wyniku czego dochody gminy zostały ustalone na poziomie 22.250.482 zł, a wydatki na 25.438.083,04 zł.

Podatek rolny

Obniża się średnią cenę skupu żyta ustaloną na podstawie Komunikatu z dnia 12 października 2001 r. Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres pierwszych trzech kwartałów w 2001 r. w wysokości 37,19 zł za jeden kwintal - do wysokości 32,24 zł za jeden kwintal, która będzie podstawą do obliczania podatku rolnego na obszarze gminy Tarnów w 2002 r.

Podatek od nieruchomości

Określa się na rok podatkowy 2002 stawki podatku od nieruchomości w następujących wysokościach:

1/ od budynków mieszkalnych lub ich części - 0,30 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

2/ od budynków lub ich części związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna, z wyjątkiem budynków lub ich części przydzielonych na potrzeby bytowe osób zajmujących lokale mieszkalne oraz od części budynków

mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - 13,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

3/ budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - 5,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

4/ od pozostałych budynków lub ich części - 3,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

5/ od budowli - 2% ich wartości,

6/ od gruntów:

a. związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej z wyjątkiem związanych z budynkami mieszkalnymi - 0,48 zł od 1 m² powierzchni,

b. będących użytkami rolnymi nie wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r., o podatku rolnym wykorzystywanych na cele rolnicze - 0,03 zł od 1 m² powierzchni,

c. pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych - 2,00 zł od 1 ha powierzchni,

d. pozostałych - 0,05 zł od 1 m² powierzchni.

Zwalnia się od podatku od nieruchomości poza zwolnieniami określonymi w art. 7 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

1/ grunty zajęte pod drogi dojazdowe do pól nie zaliczane do kategorii dróg gminnych stanowiące współwłasność korzystających z nich osób fizycznych,

2/ budynki lub ich części oraz grunty zajęte na prowadzenie następujących działalności:

- a. remizy strażackie,
- b. biblioteki,
- c. klubów sportowych.

Opłata za wodę i ścieki

*** Tarnowskie Wodociągi**

Ustala się wysokość opłat za wodę i odprowadzanie ścieków na terenie gminy Tarnów w następujących kwotach:

1/ za wodę (cena za 1 m³): dla gospodarstw domowych - 1,58 zł brutto, na pozostałe cele - 2,23 zł brutto,

2/ za odprowadzanie ścieków (cena za 1 m³): dla gospodarstw domowych - 2,26 zł brutto, dla pozostałych odbiorców - 2,36 zł brutto.

*** Wodociąg w Radnej**

1. Ustala się opłatę za dostarczenie wody z wodociągu Radna w wysokości:

- 1,58 zł/1 m³ (brutto) wody dla gospodarstw domowych,

- 1,70 zł/1 m³ (brutto) wody dla celów innych niż gospodarstwa domowe.

2. Ustala się opłatę za wprowadzanie ścieków do kanalizacji w Radnej w wysokości:

- 2,26 zł/1 m³ (brutto) ścieków dla gospodarstw domowych.

"Konna" szkoła

Od niedawna w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Zbylitowskiej Górze działa klasa zawodowa o unikalnym profilu. Jest szansa, że niektórzy jej absolwenci otrzymają pracę.

W SOSW w Zbylitowskiej Górze funkcjonują - z myślą o dzieciach i młodzieży upośledzonej - szkoła podstawowa oraz klasa o profilu zawodowym. Od kilku lat przy SOSW zaczął funkcjonować ośrodek hipoterapii. Klasa zawodowa kształci pracowników obsługi gospodarstw agroturystycznych posiadających stadniny koni rekreacyjnych.

- Można by, oczywiście, poprzestać na kształceniu na przykład kucharzy, ale jakie szanse byłyby późniejszego ich zatrudnienia? Raczej minimalne - twierdzi Michał Stach, dyrektor SOSW w Zbylitowskiej Górze. - Postanowiliśmy spróbować czegoś innego.

Dlatego wybrano kierunek kształcenia, który ze względu na perspektywę rozwoju agroturystyki, konnej rekreacji i hipoterapii, może dać absolwentom większa szansę.

Obecnie w klasie znajduje się trzynaścioro uczniów, w tym pięć dziewcząt. Po zakończeniu nauki zdobędą wiedzę i umiejętności z zakresu pielęgnacji koni. Znane im będą także zagadnienia związane z ujeżdżaniem koni, również od strony

właśnie w oparciu o ten ośrodek, oparta jest praktyczna nauka zawodu w klasie kształcącej przyszłych pracowników stadnin i gospodarstw agroturystycznych preferujących turystykę konną.

- Nasi uczniowie przebywali ostatnio na praktyce w najlepszej polskiej stadninie koni w Zakrzowie koło Kędzierzyna-Koźle - informuje dyrektor Michał Stach. Mieści się w niej ośrodek przygotowań olimpijskich w powożeniu. Uczniowie zdobyli szereg nowych doświadczeń praktycznych. Dwóch z nich otrzymało propozycje pracy w tej stadninie po ukończeniu szkoły. Grupa uczniów naszej klasy została zaproszona na dwie tygodniowe praktyki w tej stadninie w lecie. Opiekę nad praktyczną nauką zawodu opiekuna koni sprawujemy razem z Maciejem Witkiem. Wychowawczynią klasy jest Barbara Dubiel.

Warto dodać, iż dziewczęta uczące się w klasie zawodowej poznają tajniki prowadzenia gospodarstw agroturystycznych. Uczą się gotowania, pieczenia, organizacji przyjęć, opieki na dziećmi i osobami chorymi, a także sprzątania i prania. Ostatnio odbywały praktykę w przedszkolach i domu pomocy społecznej w Tarnowie. W przyszłości mogą pracować w gospodarstwach agroturystycznych, których w regionie tarnowskim powstaje coraz więcej.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym kształcą się 56 dzieci upośledzonych w stopniu lekkim i średnim. Jest także w tzw. "szkole życia" 5 dzieci z upośledzeniem w stopniu głębokim. Dla wszystkich tych dzieci stwarza się w nim możliwość powrotu do normalnego życia i właściwego w nim miejsca. Kadra ośrodka stara się nauczyć ich możliwie jak najwięcej. Szuka też szansy, aby mogli pracować. Przykładem tego jest "konna" szkoła. NP

praktycznej. Część absolwentów, w zależności od swego stanu zdrowia, może być w przyszłości pomocnikami hipoterapeutów.

Niektóre prywatne stadniny z okolic Tarnowa już pytają o absolwentów tej klasy. Możliwe, że jednego z nich zatrudni sam SOSW, który prowadzi na szeroką skalę hipoterapię. SOSW dysponuje obecnie pięcioma końmi, możliwe, że wkrótce przybędzie szósty.

Konie pojawiły się w SOSW w Zbylitowskiej Górze pięć lat temu. Kupiono je za pieniądze uzyskane z aukcji prac plastycznych wychowanków ośrodka. Za nie zakupione zostały trzy konie. Dwa dalsze kupili sponsorzy. Warto podkreślić, że na aukcje swoje prace przekazywali także tarnowscy artyści, przyjaciele ośrodka. Są wśród nich m.in. Krystyna Baniowska-Stąsień, Jerzy Martynów, Waclaw Onak, Teresa Szafrńska, Witold Pazera i inni. W aukcjach brali udział nie tylko wójtowie gminy Krzysztof Madej i Henryk Studziński, przewodnicząca Rady Gminy Maria Ostrowska i radni, ale także poseł Krzysztof Janik, wiceprezydent Tarnowa Roman Ciepiela, tarnowscy biznesmeni i radni. Dzięki ich ofiarności po każdej aukcji można było zakupić co najmniej jednego konia.

Posiadanie koni oraz odbycie kursu instruktorów hipoterapii przez pracowników, dało możliwość zorganizowania z prawdziwego zdarzenia ośrodka hipoterapii, który świadczy usługi na zewnątrz. Obecnie

Wizyta na Węgrzech

9 listopada 2001 r. grono pedagogiczne z Zespołu Szkół Publicznych w Tarnowcu udało się w podróż na Węgry, aby kontynuować wcześniej rozpoczętą współpracę ze Szkołą Podstawową w Jaszalsószentgyörgy.

38-osobowa grupa pracowników szkoły i przedstawiciele naszego samorządu lokalnego została gorąco powitana przez dyrektora szkoły w Jaszalsószentgyörgy - Tamasa Molnara oraz przedstawicieli tamtejszych władz lokalnych.

Gdy zakończyła się część oficjalna, zostaliśmy oprowadzeni po szkole, zwiedzając klasopracownie. Następnie przeszliśmy do stołówki, gdzie przyjęto nas uroczystą kolacją. Dyskutowaliśmy o

swoich doświadczeniach w pracy pedagogicznej i dydaktycznej, o wspólnej polsko-węgierskiej historii, a także o planach dalszej współpracy.

W sobotę dyrektor Tamas Molna osobiście oprowadził nas po stolicy kraju - Budapeszcie. Ze znanstwem opowiadał o historii miasta leżącego w połowie drogi między Uralem a brzegiem Oceanu Atlantyckiego. Podziwialiśmy wznoszący się nad miastem zamek królewski, niegdyś dwór dynastii Andegawenów,

Luksemburczyków i Habsburgów. Zachwycaliśmy się widokiem z Baszty Rybackiej. Zwiedzaliśmy średniowieczny kościół Macieja, który w XVI w. stał się meczetem Sulejmana. Poznaliśmy legendę góry Gellerta wnoszącej się nad brzegiem Dunaju obok mostu Wolności. Oczarowani architekturą Parlamentu, pełni wrażeń opuściliśmy "Perłę nad Dunajem" - Budapeszt.

Dyrektor Tamas Molnar znów poprowadził nas w mury swojej szkoły, gdzie czekali już nauczyciele wraz ze swoimi wychowankami. Zaprezentowany program artystyczny przepełniony węgierską muzyką, tańcem i tradycjami dostarczył nam ogromnych wzruszeń. Szczególnie chwile przeżywalimy, gdy mali Węgrzy zaśpiewali po polsku nasze pieśni "Wieczorny dzwon" i "Sokoły". Mieliśmy również możliwość podziwiania prac emerytowanej nauczycielki - pięknych tradycyjnych haftów. Wspólna historia oraz zbliżająca się 83. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości stały się okazją do odśpiewania hymnu narodowego.

W spotkaniu brał udział także Istvan Bali, który niedawno został nagrodzony przez Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego Krzyżem Kawalerskim za zasługi, jakie oddał na rzecz kontaktów polsko-węgierskich.

Wizyta na Węgrzech była bardzo owocna. Węgierskich przyjaciół opuściliśmy z dalekosiężnymi planami współpracy.

Iwona Kwiecińska

"Mikołaje są na świecie"

*"Chcicie wierzyć lub nie wierzyć,
Choć i tak zapewne wiecie,
Że i w bajkach i wśród ludzi,
Mikołaje są na świecie..."*

5 grudnia 2001 r. tak właśnie śpiewały dzieci z Przedszkola Publicznego w Woli Rzędzińskiej, bawiąc się i tańcząc ze Świętym Mikołajem.

Już od najwcześniejszych godzin porannych dzieci przygotowywały się do spotkania z tą ważną dla nich osobą. Z niecierpliwością spoglądały w stronę okna, nasłuchiwały dźwięku sań. Były bardzo grzeczne, bo każdy chciał zasłużyć na podarunek od Świętego Mikołaja. Czas oczekiwania dzieci wypełniły śpiewając piosenki, wykonując prace plastyczne, bawiąc się.

I wreszcie około godziny 16.00 dzieci usłyszały upragniony dźwięk "dzyń - dzyń". Z wypiekami na twarzy i szeroko otwartymi oczami spoglądały na wspaniałą postać Świętego Mikołaja, uginającego się pod wielkim workiem z prezentami.

Zapadła cisza, aby za chwilę przemienić się w pełen radości okrzyk - "Święty Mikołaj".

Po przywitaniu z Panią Dyrektorem, Rodzicami, dziećmi i pracownikami przedszkola, Święty Mikołaj przyglądał się inscenizacji przygotowanej przez przedszkolaki. Z widocznym wzruszeniem odebrał od nich prezent - szalik wykonany techniką collage przez młodszą grupę. Po wesołym walczyku odtańczonym w gronie roześmianych dzieci, Święty Mikołaj przystąpił do najważniejszej czynności - rozdawania prezentów. Szczęśliwe chwile zostały uwiecznione na kolorowych zdjęciach. Niestety

chwile te nie trwały długo, gdyż na Świętego Mikołaja czekało jeszcze wiele dzieci w innych przedszkolach i domach na całym świecie.

Dzieci pożegnały Dostojnego Gościa słowami:

*"Życzymy ci wszyscy
Dużo zdrowia, siły
A za rok przyjeżdżaj
Bardzo Cię prosimy!"*

Impreza Świętego Mikołaja jest kolejnym przykładem owocnej współpracy rodziców z Przedszkolem Publicznym w Woli Rzędzińskiej. Efekty tej współpracy widać na uśmiechniętych "buziach" dzieci.

M. Wajda

Piknik rodzinny w Tarnowcu

20 października 2001 r. Publiczne Przedszkole w Tarnowcu zorganizowało dla Przedszkolaków i ich Rodziców piknik z cyklu spotkań "Mama, Tata i Ja" pt. "Rodzinne powitanie jesieni".

Promowanie zdrowego sposobu odżywiania się, spędzania wolnego czasu na łonie natury, oraz pełniejsza integracja ludzi znających się na co dzień tylko z widzenia - to podstawowe cele przyświecające organizatorom.

Pierwszym krokiem prowadzącym do bliższego poznania się było umieszczenie kolorowych liści z imieniem na wierzchniej stronie ubrania.

W przeprowadzone zabawie "Iskierka

Tatusiowie rywalizowali w picu soków jabłkowo-brzoskwiniowym na czas. Tytuł "Mistrza zdrowia"

wywalczył pan Janusz Tyński, natomiast w "Rodzinnym spożywaniu tartego jabłka" - najszybciej nakarmiła swoje dzieci pani doktor Agata Marendziak.

Kulminacyjnym punktem jesiennego pikniku był konkurs na "Królową Jesieni".

Przyznanie tytułu tylko jednej osobie było wprost niemożliwe, wszystkie panie wyglądały wspaniale, okazały prezentując się w promieniach "Złotej Polskiej Jesieni".

Podawane w międzyczasie gorący bisos, pieczone kielbaski, jabłka, ziemniaki, podnosiły dodatkowo temperaturę konkursowych zmagają.

Nad sprawnym przebiegiem pikniku czuwali - dyrektor przedszkola Joanna Tomasik, nauczycielki Teresa Nowak, Barbara Krótka, Dorota Boduch oraz pracownice kuchni -

przyjaźni" nie było już problemów z mówieniem sobie po imieniu.

Dyrektor przedszkola przywitała rodziców oraz ich pociechy zapraszając do wspólnej zabawy.

Nauczycielka Barbara Krótka przygotowała i przeprowadziła liczne konkursy, natomiast Teresa Nowak zabawy integracyjne.

Niespodziewane efekty przyniósł konkurs "Najpiękniejsze rzeźby z ziemniaka". Przy ich wykonywaniu cztery rodzinne zespoły wykazały się ogromną pomysłowością i chęcią działania.

Kolejnymi konkursami, które przeplatano zabawami i płasami przy muzyce, były konkurencje promujące owoce i soki owocowe

Marta Plebanek, Marta Dymańska, Ewa Gutowiec, Katarzyna Burnat,

Tak wspaniała atmosfera, entuzjazm, zapał rodziców i ich dzieci zachęciły nas wszystkich pracowników przedszkola do przeprowadzania w przyszłości spotkań z udziałem całych rodzin.

Barbara Krótka

WIECZÓR POEZJI I MUZYKI

Całoroczna współpraca pomiędzy Centrum Kultury Gminy Tarnów, a Robotniczym Stowarzyszeniem Twórców Kultury podsumowana została uroczystym koncertem, który odbył się 27 listopada 2001 r. w Sali Lustrzanej w Tarnowie.

Koncert rozpoczął występ młodzieży z V Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie. Piękny program artystyczny, złożony z wierszy i pieśni, nawiązywał do

prowadzonej przez Marię Słowik - Pokorną.

W czasie uroczystości można było podziwiać

prace plastyczne dzieci z Koła Plastycznego "Akwarelki" z Woli Rzędzińskiej prowadzonego przez Grażynę Cygan.

listopadowego Święta Odzyskania Niepodległości.

Następnie publiczność, która szczelnie wypełniła Salę Lustrzaną, z wielkim zainteresowaniem wysłuchiwała

W spotkaniu wzięli udział m.in. Wójt Gminy Tarnów Krzysztof Madej, Zastępca Wójta Henryk Studziński oraz członek Zarządu Miasta Stanisław Podkościelny.

utworów wykonanych przez zespół "Remedium" z Zespołu Szkół w Tarnowcu. Zespół ten prowadzony przez Małgorzatę Pamuła obchodzi w tym roku jubileusz 10-lecia istnienia. Ma na swoim koncie wiele występów oraz sukcesów na konkursach. Prowadzący koncert Zbigniew Guzy, zapowiedział kolejny punkt programu, którym był poemat "Maraton" wyrecytowany przez Stanisława Guzy.

Duże uznanie publiczności zyskał występ zespołu "NAiS" w składzie Natalia Kuta, Aleksandra Dymon, Sławomir Masło. Zespół działa przy Gimnazjum Nr1 w Woli Rzędzińskiej i odnosi duże sukcesy na przeglądach i konkursach. Opiekunką zespołu jest Halina Jarowska.

Udany koncert zakończył występ grupy "Słowiki"

